MOERDIJK

Technische vragen

ChristenUnie
Mevrouw N.A. Tolenaars-Den Braber

Kenmerk	01328 TV
Vergadering	5 november 2026
Datum	27 oktober 2026
Onderwerp	Meerjarenbegroting 2027-2030

Geachte mevrouw Tolenaars,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk biedt u hierbij de beantwoording van de volgende technische vragen aan.

Vraag 1
Blz. 11-12 nieuwe ontwikkelingen: waterberging en infiltratiecapaciteit; op welke manier kan het college een bovenwijks fonds creëren voor opgaven ten aanzien van waterberging (en opslag en hergebruik) en op welke manier kunnen marktpartijen (verplicht) aan het vullen van dit fonds bijdragen?

Antwoord
Een mogelijkheid is om een gemeentelijke reserve in te stellen voor de realisatie van bovenwijkse waterbergings-, infiltratie- en wateropslagvoorzieningen. Het instellen van een dergelijke reserve is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij de instelling van deze reserve kan worden bepaald dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een financiële bijdrage wordt gevraagd voor bovenwijkse wateropgaven.

De wijze waarop deze bijdrage wordt verhaald, dient juridisch te worden verankerd, bijvoorbeeld via anterieure overeenkomsten. Daarbij geldt dat ontwikkelaars bij particuliere grondexploitaties doorgaans al verplicht zijn om voldoende waterberging binnen het eigen plangebied te realiseren. Wanneer volledig in die opgave wordt voorzien, kan een aanvullende bijdrage voor dezelfde waterbergingsopgave leiden tot dubbeltelling. Bij gemeentelijke grondexploitaties worden de kosten van benodigde waterbergingsvoorzieningen opgenomen in de betreffende grondexploitatie die ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Vraag 2
Blz. 26 weerbaarheid: is bekend welke Moerdijkse organisaties zijn aangewezen met de inwerkingtreding van de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) en aanvullende eisen krijgen op het gebied van risicobeheersing en een meldplicht voor incidenten? En zo ja, kan hier een overzicht van verstrekt worden?

Antwoord
Het is nog niet bekend welke organisaties hiervoor aangewezen worden.

Vraag 3
Blz. 43 nieuwe ontwikkelingen/campusontwikkeling bij station Lage Zwaluwe: zijn in deze campusontwikkeling ook kleinschalige woonvormen voorzien voor bijvoorbeeld stagiaires, studenten of personeel dat startend is op de arbeidsmarkt?

Antwoord
De ontwikkelingen op stationsgebied lopen moeizaam en zijn ook on-hold gezet door de zoeklocatie van Powerport. Inmiddels zijn de gesprekken weer opgestart met de ontwikkelaar, maar zijn we nog niet in de fase van het bespreken van woonvormen, omdat we nog geen akkoord hebben op de mogelijke invulling van het gebied. Daarnaast zal wonen op deze locatie wel wat complicaties met zich meebrengen.

Vraag 4
Blz. 47 verbetering OV- en fietsnetwerken in west Brabant en Moerdijk; hierin worden specifiek genoemd een nieuwe buslijn van station Lage Zwaluwe naar LPM en het havengebied, en de reguliere busverbinding tussen Zevenbergen en Breda. Waarom wordt de (bus)verbinding met Zuid-Holland hier niet als aandachtsgebied genoemd gezien de vele klachten van inwoners hierover?

Antwoord
In zowel onze omgevingsvisie als het programma mobiliteit is één van de doelstellingen om onze kernen zo goed mogelijk bereikbaar te houden, specifiek onze voorzieningenkernen. Wat we helaas zien, is dat het aanbod van regulier openbaar vervoer (ov) in kleinere kernen steeds verder af is genomen de loop der jaren. Wat hierbij ook speelt, is dat onze gemeente (belangrijke) verbindingen heeft/had richting Zuid-Holland en dat dit een andere concessie van ov is dan in Noord-Brabant. Wat wij hebben geconstateerd de afgelopen periode zijn 2 dingen:

Enerzijds heeft de provincie Zuid-Holland (die verantwoordelijk is voor de rechtstreekse verbindingen in het verleden naar zowel Rotterdam als later naar Numansdorp), vanwege onvoldoende rendabiliteit ervoor gekozen om deze reguliere lijnen op te heffen. Wel is er nog ov beschikbaar op afroep richting Zuid-Holland sinds de nieuwe concessie van Zuid-Holland in 2025. Echter, als Noord-Brabantse gemeente zijn we geen gesprekspartner bij de Zuid-Hollandse concessie. We hebben dit wel geprobeerd via de provincie Noord-Brabant, maar hun invloed is ook zeer beperkt.

De invloed van de gemeente op ov-concessies is over het algemeen beperkt. Voor verbindingen binnen de ov-concessie van Zuid-Holland geldt dit in het bijzonder. Bij klachten over verbindingen richting Zuid-Holland is de provincie Noord-Brabant ons aanspreekpunt. Zij gaat hierover zo nodig in overleg met de provincie Zuid-Holland.

De verbindingen tussen Noord-Brabant en Zuid-Holland hebben dus zeker onze aandacht, maar onze invloed hierop is nog beperkter dan op ov-verbindingen binnen Brabant.

Vraag 5
Blz. 60 "door het migratiepact verwachten we bovendien veranderingen in de samenstelling van de doelgroep statushouders": welke veranderingen worden er verwacht?

Antwoord
Onder het migratiepact heeft Nederland een tweestatusstelsel ingevoerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen vluchtelingen en subsidiair beschermden. Deze laatste groep krijgt asiel omdat ze op dit moment ernstig risico lopen door oorlog of een gewapend conflict, foltering of doodstraf of executie bij terugkeer naar land van herkomst. Voor deze groep gelden sinds het migratiepact strengere voorwaarden voor gezinshereniging. De statushouder mag pas een aanvraag doen als hij minimaal twee jaar een verblijfsvergunning heeft, een zelfstandig, duurzaam en voldoende inkomen en geschikte huisvesting (een AZC voldoet niet als woning voor gezinshereniging). Dit heeft tot gevolg dat gezinshereniging later plaats zal vinden dan voor de invoering van het migratiepact. Statushouders die onder de doelgroep subsidiaire bescherming vallen, blijven hierdoor langer alleenstaand.

Ook zijn onder het migratiepact de mogelijkheden voor nareizen beperkt waardoor het aantal nareizende gezinsleden kan afnemen. Dit laatste zien we nu al in de praktijk, broers en zussen van Alleenstaande Minderjarige Statushouders (AMV'ers) die volwassen waren op het moment dat de AMV'er de aanvraag voor gezinshereniging in diende, krijgen geen toekenning voor nareis.

Vraag 6
Blz. 63 ontwikkeling naar stevig lokaal team "Het team werkt niet als aparte structuur naast maatschappelijke partners, maar als verbindende schakel met huisartsen, onderwijs, welzijn, jongerenwerk, Werkplein, schuldhulpverlening, veiligheidspartners, zorgaanbieders en partners rond nieuwkomers.": hoe moet dit zijn van een verbindende schakel worden gezien? In het convenant stevige lokale teams is immers vastgelegd dat een deel van bovengenoemde partners juist onderdeel zijn van het stevige lokale team?

Antwoord
Met de verbindende schakel wordt de functie en werkwijze van het stevig lokaal team bedoeld. Het SLT is geen aparte structuur naast maatschappelijke partners, maar brengt juist verschillende deskundigheden en organisaties samen. Daarbij maken we onderscheid tussen professionals en organisaties die onderdeel gaan uitmaken van het SLT en partners waarmee vanuit het team nauw wordt samengewerkt. Beide zijn belangrijk om inwoners tijdig en passend te kunnen ondersteunen. De precieze samenstelling van het SLT en de afspraken over de samenwerking met maatschappelijke partners worden momenteel verder uitgewerkt. Hiervoor is nog geen lokaal convenant vastgesteld. Uitgangspunt blijft één herkenbare toegang voor inwoners van 0 tot 100 jaar, waarbij hulpvragen breed, integraal en systeemgericht worden bekeken. Het gaat daarbij niet alleen om het verbinden van organisaties, maar vooral om een andere manier van samenwerken, waarbij ondersteuning zoveel mogelijk direct en in samenhang wordt geboden.

Vraag 7
Blz. 66 over het versterken van de uitvoering met een procesregisseur en procesondersteuner jeugd om beter grip te krijgen op de voortgang van jeugdcasuïstiek: waarom wordt er gekozen voor een uitbreiding voor jeugd terwijl de beweging naar stevige lokale teams juist vraagt om een integrale en systemische blik?

Antwoord
De versterking van de uitvoering binnen Jeugd staat niet haaks op de ontwikkeling naar stevige lokale teams, maar is juist nodig om deze beweging goed te kunnen maken. De inzet van een procesregisseur en procesondersteuner is niet bedoeld als uitbreiding van de reguliere jeugdhulpverlening. Het betreft andere, aanvullende werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de huidige uitvoering te versterken en de samenwerking met ketenpartners goed te organiseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is de procesregie bij complexe casuïstiek en veiligheidsvraagstukken. Juist wanneer meerdere organisaties betrokken zijn, zoals Veilig Thuis, gecertificeerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en zorgaanbieders, is het noodzakelijk dat de samenwerking, verantwoordelijkheden en voortgang goed worden geborgd. Dit vraagt om een andere rol dan die van een jeugdprofessional.

Waar de jeugdprofessional zich richt op de inhoudelijke begeleiding en ondersteuning van jeugdigen en gezinnen, richt de procesregisseur zich bij complexe casuïstiek op de samenhang tussen betrokken partijen, het bewaken van afspraken, het tijdig signaleren van stagnaties en het organiseren van noodzakelijke afstemming en escalatie. De inhoudelijke en wettelijke verantwoordelijkheden van de betrokken professionals en organisaties blijven daarbij ongewijzigd. De procesondersteuner ondersteunt daarnaast de uitvoering met een zorgvuldige administratieve en procesmatige vastlegging en monitoring.

Dit draagt ook bij aan beter inzicht in wachttijden, caseloads en de voortgang van trajecten, zodat tijdig kan worden bijgestuurd. De ontwikkeling naar stevige lokale teams vraagt nadrukkelijk om een integrale en systemische benadering. Dat geldt juist ook voor complexe gezins- en veiligheidsvraagstukken, waarbij problemen zich vaak op meerdere leefgebieden voordoen. We werken daarom langs twee lijnen: het op orde brengen van de huidige uitvoering en tegelijkertijd het ontwikkelen van een integrale werkwijze binnen de SLT's. Bij de verdere inrichting bezien we hoe deze aanvullende functies en deskundigheid daarin een passende plek krijgen. Het versterken van de procesregie binnen Jeugd is daarmee geen keuze voor een afzonderlijke aanpak, maar draagt bij aan een zorgvuldig functionerende toegang en een goede aansluiting op de bredere zorg- en veiligheidsketen.

Vraag 8
Blz. 70: waarom is er in 2029 en 2030 geen afname te zien in het budget geraamd voor WMO huishoudelijke hulp terwijl landelijk het kabinet het voornemen heeft dit te schrappen behalve voor een klein aantal inwoners die dit niet zelf kunnen regelen? Of is dit enkel zichtbaar in de stelpost waarover wordt gesproken op blz. 99?

Antwoord
Ja, dat klopt. Via de stelpost houden we rekening met de verwachte financiële effecten van de maatregelen die landelijk worden voorbereid. In de tabel op pagina 98 is inzichtelijk gemaakt welke verwachte financiële voordelen hiervoor in de begroting zijn verwerkt.

Zodra er meer duidelijkheid is over de concrete uitwerking en financiële gevolgen van de landelijke maatregelen, kunnen deze effecten in toekomstige begrotingen rechtstreeks worden verwerkt in de betreffende Wmo-budgetten. Tot die tijd blijven we de verwachte financiële effecten afzonderlijk zichtbaar maken via de stelpost.

Vraag 9
Blz. 70: waarom is er een afname in het taakveld 6.1 zichtbaar en een stabilisatie in taakveld 6.2? Gezien de beweging naar stevige lokale teams zou een logischer beweging toch een toename in lasten zijn op deze taakvelden en aansluitend een afname van de lasten in de taakvelden van specialistische jeugdhulp en WMO- begeleiding?

Antwoord
De afname binnen taakveld 6.1 geeft zonder nadere toelichting een vertekend beeld. Binnen het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie zijn namelijk ook de baten en lasten opgenomen die betrekking hebben op de opvang van nieuwkomers, waaronder Oekraïense ontheemden.

De afname ten opzichte van 2026 en 2027 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat voor deze jaren hogere lasten zijn geraamd in het kader van het Programma Nieuwkomers. Dit programma (2023–2027) heeft als doel een inclusieve gemeente te realiseren waarin nieuwkomers volwaardig kunnen meedoen.

De hogere lasten in 2026 en 2027 worden, conform eerdere raadsbesluiten, deels gedekt door een onttrekking aan de reserve Nieuwkomers. Tegenover de hogere lasten binnen taakveld 6.1 staat dus een hogere onttrekking aan deze reserve. Dit is zichtbaar in de tabel op pagina 70 van de begroting, onder taakveld 0.10 Mutaties reserves.

Vraag 10
Blz. 82 Actualisatie waarderings- en afschrijvingsbeleid: wat kan en mag een gemeente doen om de afschrijving(stermijn) af te stemmen op de technische levensduur van een investering?

Antwoord
De gemeente is verplicht om de afschrijvingstermijnen van investeringen af te stemmen op de verwachte gebruiksduur. De gebruiksduur is gelijk aan de verwachte economische of technische levensduur. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft hiervoor geen vaste termijnen voor, omdat de gebruiksduur afhankelijk is van de aard van de investering en de lokale omstandigheden. Het is daarom aan de gemeente om per categorie kapitaalgoederen een passende afschrijvingstermijn vast te stellen.

Bij het bepalen van deze termijnen moet het voorzichtigheidsprincipe in acht worden genomen. Een te lange afschrijvingstermijn leidt ertoe dat lasten naar toekomstige jaren worden verschoven. De gekozen termijn moet daarom gebaseerd zijn op een realistische en onderbouwde inschatting van de verwachte gebruiksduur.

De afschrijvingstermijnen die de gemeente hanteert, zijn door de gemeenteraad vastgesteld in het waarderings- en afschrijvingsbeleid. Het huidige beleid is vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 1 februari 2024. In 2027 wordt dit beleid geactualiseerd. Daarbij wordt onder meer beoordeeld of de gehanteerde afschrijvingstermijnen nog aansluiten bij de actuele inzichten.

Vraag 11
Blz. 107: kunt u enige toelichting geven op deze figuur:

Antwoord
De financiële kengetallen die op pagina 107 zijn opgenomen zijn nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Over het kengetal grondexploitaties is het volgende toegelicht:

''Het kengetal grondexploitaties geeft een indicatie van het financiële risico dat de gemeente loopt in verband met zijn grondportefeuille. Het kengetal wordt berekend door de boekwaarde van de grondexploitaties af te zetten tegen de totale baten van de gemeente (excl. onttrekkingen aan reserves). In de praktijk wordt dit kengetal als risicovol aangemerkt als deze boven de 35% ligt. Het kengetal grondexploitatie bedraagt in 2027 14%. Dit lage percentage geeft aan dat er relatief weinig risico wordt gelopen.''

Vraag 12
Blz. 120 over lijkbezorgingsrechten: wanneer wordt meer duidelijkheid verwacht over de exploitatiecijfers van de nieuwe begraafplaats?

Antwoord
Inmiddels is er zicht op de exploitatiekosten van de nieuwe begraafplaats. Hieruit blijkt dat de kostendekkendheid voor de begraaf- en onderhoudsrechten momenteel 20% is. Zoals in de aanbiedingsnota is aangegeven, wordt richting de kadernota 2028-2031 de mogelijkheden en gevolgen van een hogere kostendekking nader in beeld gebracht. Dit zodat de gemeenteraad op basis van de uitgewerkte informatie op dat moment een afgewogen besluit kan nemen ten aanzien van de kostendekkendheid.

Vraag 13
Blz. 140/141 Wmo: hier wordt geconstateerd dat voor het tweede jaar op rij de inzet van niet vrij toegankelijke ondersteuning is gegroeid. Worden bij het berekenen van de risico's' ook cijfers meegenomen rondom vergrijzing en/of grijze druk?

Antwoord
De toenemende vraag naar individuele voorzieningen is inderdaad een risico. Deze ontwikkeling hangt onder meer samen met de vergrijzing, het landelijke beleid gericht op de

afbouw van intramurale zorg en de doordecentralisatie van beschermd wonen. Hierdoor blijven inwoners langer thuis wonen of keren zij terug naar de wijk.

Dit risico wordt dan ook meegenomen in de periodieke actualisatie van de risico's en de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen dat we hiervoor aanhouden (zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting).

Vraag 14
Blz. 39 in relatie tot blz. 146: Het programma Vitale Kernen staat voor 1 miljoen in de begroting. In het wegenbeheersplan is aangegeven dat kwaliteitsniveau C wordt gehanteerd. Wat betekent de insteek van het wegenbeheersplan voor de budgetten voor vitale kernen?

Antwoord
De keuze voor kwaliteitsniveau C in het wegenbeheerplan heeft geen directe gevolgen voor het budget van € 1 miljoen voor Vitale Kernen. Het wegenbeheerplan heeft betrekking op het reguliere beheer en onderhoud van het bestaande wegennet, terwijl het budget voor Vitale Centra is bedoeld voor de uitvoering van de ambities in de centrumgebieden van Zevenbergen, Fijnaart, Klundert en Willemstad.
Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte bepaalt niet of er in centrumgebieden wordt geïnvesteerd, maar op welke wijze het areaal daarna regulier wordt beheerd. De middelen voor Vitale Centra blijven beschikbaar voor de versterking van de bereikbaarheid, aantrekkelijkheid en vitaliteit van de centrumgebieden.

Met vriendelijke groet,

S. Elseman
gemeentesecretaris